

Posudek oponenta diplomové práce

Právnická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Katedra ústavního práva

Diplomant: Jana Brátová

Téma diplomové práce: Respekt k dříve vyslovenému přání pacienta

Vedoucí diplomové práce: Jan Kratochvíl

Oponent diplomové práce: Zdeněk Červínek

Akademický rok: 2019/2020

Zdravotnické (medicínské) právo je zajímavou disciplínou, která kombinuje soukromoprávní i (víceúrovňovou) veřejnoprávní regulaci. Pro právníky je její zvládnutí skutečnou výzvou. Je tudíž třeba ocenit, že se diplomantka rozhodla s touto výzvou „popasovat“.

Současně je však třeba také říci, že když se rozhodla psát svou diplomovou práci na Katedře ústavního práva, že bude předmětnou problematiku analyzovat především z ústavněprávního hlediska. Toto mé očekávání však práce naplňuje pouze ve velmi omezené míře, neboť ústavněprávní analýzu nalezneme prakticky pouze v kapitole 3, a tato má navíc spíše obecný charakter. Zbytek práce je pak v podstatě deskripce a reflexe práva podústavního. Pokud by práce měla zmíněné očekávání naplnit, tak by musela být jinak strukturována (tedy především by v úvodu musel být podrobněji vymezen problém, který by chtěla diplomantka analyzovat prizmatem ústavního práva – když výzkumná otázka míří na situace a podmínky aplikace určitého institutu podústavního práva, resp. zda jeho pozitivní úprava nebrání jeho uplatnění, tak přímá odpověď ani v prvním sledu neimplikuje řešení na úrovni ústavního práva, nýbrž pouze na podústavní úrovni) a současně by vyžadovala hlubší poznání jak samotné problematiky dříve vyslovených přání, tak substantivních otázek spojených s aplikací základních práv.

S uvedeným souvisí též to, že od diplomové práce očekávám více analytických než deskriptivních pasáží. Toto očekávání předložená diplomová práce (především ve své první polovině), bohužel, nenaplnila. Zmíněné pasáže totiž v podstatě představují širší úvod do problematiky a spolu s pasáží odlišující institut dříve vysloveného přání od euthanasie by měla v podstatě tvořit úvod celé práce, pokud by tato byla orientována více na ústavní právo.

Každopádně, navzdory těmto koncepčním námitkám nelze přehlédnout, že diplomantka se snaží hledat problematická místa právní regulace a také jejich řešení (byť na podústavní úrovni). Její úvahy mají logickou návaznost a jsou prosté zjevných chyb a nedostatků. Stejně tak psaný projev diplomantky je na dobré formální i stylistické úrovni. Práce je psána srozumitelně a čtivě. Bohužel, diplomantka se nevyvarovala některých zbytečných formálních nedostatků, které vzhledem k jejich vysoké četnosti kazí veskrze pozitivní dojem z formální stránky práce. Zmíním alespoň ty nejčastější, neboť zde platí, že některé nedostatky autor textu nevidí, dokud jej na ně někdo neupozorní:

- při používání zkratky pro nějaký termín tento termín nejprve uvedeme v plném znění a doplníme jej zkratkou, tj. např. dříve vyslovené přání (dále jen „DVP“);
- v celém dokumentu je třeba držet stejné formátování, tj. např. si pohlídat stejný font či velikost písma, odražení odstavců či číslování, a to i v případě že si některou část textu necháme vygenerovat pomocí funkce, kterou nabízí textový editor (viz např. obsah práce);
- za větou se vždy píše tečka, a to i v poznámkách pod čarou (tu je třeba obecně vždy ukončit tečkou, byť se nejedná o celou větu). Následuje-li za tečkou index odkazující na poznámku pod čarou, tak za ním je pak třeba udělat mezerník a „nepřilepit“ věty na sebe;

- znak „§“ se nikdy nepíše na začátku věty a od samotného čísla ustanovení se odděluje mezeríkem.

Navzdory uvedenému však konstatuji, že práce splňuje kritéria kladená vnitřními předpisy Právnické fakulty Univerzity Palackého na diplomové práce. Navrhuji tudíž, aby podle výsledku obhajoby byla tato diplomová práce hodnocena buď **známkou C, anebo známkou D**. Pro účely ústní obhajoby pak navrhuji, aby se diplomantka zaměřila na následující otázky:

- Je možné skrze ústavněprávní interpretaci zákonných ustanovení upravujících institut předem vyslovených přání dospět k závěru, že tyto poskytují základ pro aplikaci i dalších typů tzv. *advanced directives* kromě tzv. *living will*, tj. *durable power of attorney for health care* a *values history*?
- V závěru kapitoly 3 konstatujete: „*DVP není v rozporu s právem na život, přesněji řečeno s pozitivní povinností státu chránit lidský život, jelikož v tomto případě převáží právo na osobní svobodu a lidskou důstojnost a z toho vyplývající právo na DVP.*“ Je tomu skutečně tak a právo na osobní svobodu vždy převáží nad pozitivními závazky plynoucími z práva na život?

Dne 27. 5. 2020

Zdeněk Červínek